

Samenvatting

Dit is een zelfstandig leesbare, publieksvriendelijke samenvatting van het MER voor bestemmingsplan De Horsten). Voor uitleg over beleid en wet- en regelgeving en verdiepende informatie in kaarten, cijfers en onderbouwingen moet het MER van 27 juni 2023 (bijgevoegd bij het ontwerp-bestemmingsplan) en de Aanvulling MER van 3 juni 2024 geraadpleegd worden.

1 Aanleiding voor het kaderstellende bestemmingsplan

Voor locatie 'De Horsten' in het landbouwontwikkelingsgebied Egchelse Heide is een kaderstellend bestemmingsplan in voorbereiding. Het plangebied ligt aan De Horsten in Egchel en ligt in het landbouwontwikkelingsgebied tussen de woonkern Egchel en het afwateringskanaal.

Globale begrenzing plangebied – rood omkaderd (bron: ruimtelijke plannen)

Omdat het bestemmingsplan 'De Horsten' het planologisch kader gaat vormen voor uitbreiding van een grootschalige varkenshouderij moet een onderzoek naar de milieueffecten van het plan uitgevoerd worden. De zogenaamde m.e.r.-procedure en het MER rapport. De eigenaar van de al bestaande varkenshouderij en de nog onbebouwde landbouwgrond aan De Horsten heeft met de gemeente afspraken gemaakt over planologisch mogelijk maken van de totale bedrijfsopzet die de betreffende ondernemer op De Horsten voor ogen heeft. De ondernemer wil dit plan komende jaren gefaseerd gaan uitwerken en realiseren binnen de kaders die gesteld worden in het bestemmingsplan. Er is nu nog geen concrete uitwerking voor een vergunningaanvraag voor (een deel van) dit plan. De ondernemer moet zijn ontwikkelplan nog verder concretiseren binnen de kaders die gesteld worden in het bestemmingsplan De Horsten, maar ook binnen de actuele wet- en regelgeving op het moment van aanvragen van de omgevingsvergunning.

2 Waarom maakt de gemeente deze ontwikkeling mogelijk op De Horsten?

In het reconstructieplan Noord- en Midden Limburg (2004) heeft de provincie Limburg zoekgebieden voor landbouwontwikkelingsgebieden aangegeven, waarbinnen de gemeente een landbouwontwikkelingsgebied (afgekort: LOG) kan aanwijzen door middel van een besluit van de gemeenteraad. In een LOG kan een intensieve veehouderij binnen gestelde kaders ontwikkelen. De zoekgebieden voor landbouwontwikkelingsgebieden zijn in het provinciale reconstructieplan aangewezen en zijn begrensd op basis van met name (grote) afstanden tot natuurgebieden en woonkernen en afwezigheid van landschappelijke waarden.

In de Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw Buitengebied Peel en Maas (2011) en het bijbehorende MER heeft de gemeente Peel en Maas nader beschouwd of deze zoekgebieden voor intensieve veehouderij wenselijk en geschikt zijn voor de daadwerkelijke ontwikkeling tot een LOG. Het doel van deze structuurvisie is om op gemeentelijk niveau invulling te geven aan de volgende doelstellingen:

1. Bieden van concrete mogelijkheden voor een economisch gezonde en duurzame ontwikkeling van bedrijven;
2. Ontwikkelen en borgen van een goed woon- en leefklimaat in de gemeente Peel en Maas, zowel in het buitengebied als in de kernen;
3. Ontwikkelen en versterken van een afwaartse beweging van intensieve veehouderij en glastuinbouwbedrijven die zijn gelegen in en rondom de kwetsbare gebieden en functies.

Het LOG Egchelse Heide is in deze structuurvisie benoemd als één van de meest geschikte gebieden voor de intensieve veehouderij om zich verder te ontwikkelen. Voor wat betreft nieuwvestiging is het LOG Egchelse Heide aangewezen als 'meest' geschikt: ofwel het gebied dat als eerste wordt ontwikkeld. Twee andere gebieden zijn ook aangewezen als LOG, maar pas nadat het LOG Egchelse Heide is 'uit-ontwikkeld'. De gemeente Peel en Maas heeft als extra sturingsinstrument gronden aangekocht, om zo uitvoering te geven aan de beleidsuitgangspunten zoals vastgesteld door de Raad op 22 december 2008. Eén van deze beleidsuitgangspunten is sturen op minimaal het behoud van het woon- en leefklimaat in het dorp Egchel.

Om ontwikkeling van het LOG ook planologisch mogelijk te maken is in 2013 een PlanMER opgesteld en een bestemmingsplan voorbereid. Het bestemmingsplan 'LOG Egchelse Heide' maakte rechtstreeks gebruiksruimte mogelijk voor twee intensieve veehouderijen. En vier intensieve veehouderijen werden indirect mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid. Het bestemmingsplan 'LOG Egchelse Heide' is op 25 juni 2013 door de raad vastgesteld. Bij uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is op 1 april 2015 dit bestemmingsplan geheel vernietigd.

De eigenaar van deze locaties is een lokale, toekomstgerichte ondernemer en heeft in 2012 een gedeelte van zijn varkenshouderij op de Jacobusstraat 42 verplaatst naar het LOG. Op de Jacobusstraat zijn de ontwikkelingsmogelijkheden van de varkenshouderij beperkt door de korte afstand tot de woonkern. Het was dus voor de gemeente én de ondernemer wenselijk om dit varkensbedrijf verder te ontwikkelen in het landbouwontwikkelingsgebied. Op 21 september 2012 is een omgevingsvergunning verleend voor de oprichting van een varkenshouderij aan De Horsten 20 (de eerste biggenstal voor 6.250 gespeende biggen). Op 18 mei 2020 is een omgevingsvergunning verleend voor het uitbreiden van de varkenshouderij aan De Horsten 20 én De Horsten 17. Tussen gemeente en ondernemer is op 20 mei 2021 een overeenkomst gesloten over verkoop van gronden door de gemeente aan de ondernemer voor verdere uitbreiding van de varkenshouderij. Hierin is een inspanningsverplichting opgenomen voor de gemeente om het ontwikkelplan qua bestemming en vergunningen mogelijk te maken. Het bestemmingsplan 'De Horsten' geeft invulling aan deze inspanningsverplichting.

3 Doestelling van het bestemmingsplan

De doelstelling van het kaderstellende bestemmingsplan 'De Horsten' is als volgt:

- het planologisch mogelijk maken van uitbreiding van de bestaande varkenshouderij op De Horsten 18-20 (meestal genoemd als De Horsten 20) en De Horsten 17, en mestscheiding van alleen 'eigen mest', reguliere ondersteunende bedrijfsactiviteiten zoals voeropslagen en één nieuwe bedrijfswoning op De Horsten ongenummerd en de locatie van voormalige Melkweg 22;
- het planologisch verankeren van de bestaande, vergunde varkenshouderij op De Horsten;
- met als randvoorwaarde dat het leefklimaat in het dorp Egchel niet mag verslechteren (uitgaande van de milieuvergunningen op peildatum 22 december 2008).

Niet specifiek als doelstelling benoemd door de gemeente, maar wel relevant voor de kaderstelling van het bestemmingsplan, is dat het totale ontwikkelplan van de ondernemer binnen de planologische kaders nog verder uitgewerkt en geconcretiseerd kan worden in één of meerdere vergunningaanvragen. Hiervoor is het van belang dat er voldoende ruimte binnen de bouwvlakken aanwezig is voor een brandveilige situering van de stallen, toekomstige dierwelzijnseisen en/of een keurmerk en er voldoende ruimte aanwezig is voor een optimale ontsluiting en erfindeling.

4 Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD)

Voor het PlanMER is een Notitie reikwijdte en detailniveau (afgekort als NRD) opgesteld. Deze notitie beschrijft de opzet en inhoud van het op te stellen MER. Burgemeester & wethouders van de gemeente Peel en Maas hebben op 22 augustus 2022 ingestemd met de ter inzagelegging van de NRD. De NRD heeft vervolgens ter inzage gelegen van 14 september 2022 tot en met 25 oktober 2022. Iedereen kon een zienswijze geven op de inhoud van de NRD en aangeven wat in het milieueffectrapport moet worden onderzocht. Tijdens het Dorpsoverleg Egchel van 28 september 2022 zijn omwonenden en het dorp Egchel door de gemeente geïnformeerd. Hier waren ongeveer 40 mensen aanwezig. De wettelijke adviseurs, betrokken overheden en maatschappelijke organisaties (onder andere provincie, buurgemeenten, waterschap en de GGD) zijn apart geraadpleegd.

5 De procedure

De gemeente Peel en Maas is het bevoegd gezag. Praktisch betekent dit dat het college van burgemeester en wethouders het bestemmingsplan en het MER voorbereidt en dat de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt. De gemeenteraad betreft bij de besluitvorming het MER en de ontvangen zienswijzen en adviezen. Het ontwerp-bestemmingsplan is op 18 juli 2023 samen met het MER ter inzage is gelegd en iedereen is in de gelegenheid gesteld om binnen 6 weken een zienswijze in te dienen. De gemeente heeft de wettelijke adviseurs, betrokken overheden en maatschappelijke organisaties gevraagd om een advies over het ontwerp uit te brengen. De Commissie mer is gevraagd om het MER te toetsen en ook de ontvangen zienswijzen te betrekken in de advisering. Op basis van het voorlopig toetsingsadvies van de Commissie mer en de zienswijzen is het MER aangevuld. De aanvulling op het MER wordt ook beoordeeld door de Commissie mer, waarna een definitief toetsingsadvies wordt uitgebracht. De gemeente stelt een zienswijzennota op, waarin wordt beschreven hoe de zienswijzen, adviezen en aanbevelingen worden meegenomen in het bestemmingsplan voor vaststelling. Deze zienswijzennota is een bijlage bij het bestemmingsplan.

6 Het totale ontwikkelplan van de ondernemer

De ondernemer heeft een totaal bedrijfsontwikkelingsplan op hoofdlijnen aangeleverd en wil dit gefaseerd realiseren. Het voorgenomen bestemmingsplan biedt het planologisch kader, waarbinnen de ondernemer het totale ontwikkelplan verder kan concretiseren en de benodigde omgevingsvergunningen kan aanvragen. De bouwvlakken hebben een totaal oppervlak van ca. 8,7 ha:

- Locatie biggen op De Horsten 18-20: ca. 2,8 ha
- Locatie zeugen op De Horsten 17: ca. 3,1 ha
- Locatie mestverwerking, loods, bedrijfswoning, overige voorzieningen (dierenverblijven zijn hier uitgesloten): ca. 2,8 ha

Het voorgenomen ontwikkelplan bestaat uit onderstaande onderdelen:

- a. Naast de al aanwezige stallen zullen nog 3 nieuwe biggenstallen en 3 nieuwe zeugenstallen worden gerealiseerd. Alle stallen worden voorzien van gecombineerde luchtwassers met watergordijn en biologische wasser met een emissiereductie van 85% ammoniak, 45% geur en 80% fijnstof (voormalige BWL 2010.02.V7, nu: OW2010.02).

Het totale ontwikkelplan op hoofdlijnen ziet toe op de volgende dieraantallen:

Diersoort	Aantal
Gespeende biggen	33.120
Kraamzeugen	1.060
Guste en dragende zeugen	3.340
Dekberen	16
Opfokzeugen	600

- b. Vanwege de toename in mestproductie moet ook de mestopslagcapaciteit uitgebreid worden. De ondernemer wil het aantal mestsilo's uitbreiden en een mestbassin realiseren. De opgeslagen drijfmest wordt straks gescheiden in een nog te bouwen mestverwerkingsloods. De mestverwerkingscapaciteit is maximaal 35.000 m³ per jaar. Alleen ter plaatse geproduceerde mest en de drijfmest van de locatie Jacobusstraat 42 wordt hier gescheiden (alleen 'eigen mest'). De verwerking van de mest van Jacobusstraat 42 op locatie De Horsten is een bestaande situatie. Op Jacobusstraat 42 is periodieke mobiele mestscheiding vergund. Door deze mest op De Horsten te verwerken worden piekemissies van geur en geluid en mogelijke hinder in het dorp Egchel voorkomen.
- c. Voor het mengen van enkelvoudige grondstoffen en premixen wil de ondernemer een voerloods en enkele sleufsilos realiseren. Er worden geen afvalstoffen uit de levensmiddelenindustrie (bijproducten) verwerkt tot brijvoer.
- d. Op dit moment is er nog geen bedrijfswoning aanwezig, maar het plan is om een nieuwe bedrijfswoning te bouwen op het perceel aan de Melkweg (voormalige Melkweg 22), met de voorzijde gericht op de Melkweg.
- e. De hele inrichting wordt landschappelijk ingepast met bomen en groenelementen die een groene omzoming van het plangebied vormen. Ook worden twee natuurlijke (waterbuffer)poelen gerealiseerd binnen de inrichting. Dit biedt niet alleen visuele afscherming en extra waterbergingscapaciteit, maar ook een verbetering van de ecologische waarden en de biodiversiteit.

Van tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten is in het ontwerp-bestemmingsplan al afgezien, in navolging op de resultaten van het MER. Arbeidsmigrantenhuisvesting wordt niet mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan.

7 Referentiesituatie

In een milieueffectrapport worden de milieueffecten vergeleken met een referentiesituatie. De referentiesituatie wordt gevormd door de feitelijke situatie rekening houdend met voorzienbare ontwikkelingen waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden. Niet-gerealiseerd gebruik en illegale situaties horen niet bij de referentiesituatie van het MER. Op 24 april 2024 is een ontwerp-besluit op de omgevingsvergunning genomen ter legalisatie van de bestaande zeugenstal voor 'milieu en bouw'. De planologische legalisatie vindt plaats via onderhavige bestemmingsplan, omdat de feitelijke dierbezetting in de zeugenstal al wel overeenkomt met het totale ontwikkelplan én de natuurvergunning. Dit is meegenomen in de aanvulling op het MER van mei 2024. Formeel maakt de zeugenstal geen onderdeel uit van de referentie MER, maar omdat het hier volledige nieuwbouw betreft zijn voor de beoordeling van (mogelijke) milieueffecten de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan van belang.

Woningen en gevoelige functies in de omgeving van het plangebied

In de omgeving van het plangebied liggen burgerwoningen, (voormalige) bedrijfswoningen bij veehouderijen, een camping en de woonkern Egchel. Binnen het plangebied zijn geen woningen of andere gevoelige functies aanwezig.

Tabel: Afstand plangebied tot bestemmingsvlak gevoelige bestemmingen

<i>Woningen / gevoelige bestemming</i>	<i>Afstand in meters</i>
Karissendijk 10	145 m (de woning ligt op 220 m)
Rongvenweg 8	550 m
Rongvenweg 5	680 m
Melkweg 12	550 m
Melkweg 5	840 m
Melkweg 4a	910 m
Melkweg 4	990 m
Camping T Vosseveld Roggelseweg 131	1,15 km
Woonkern Egchel	1,15 km

Veehouderij binnen het plangebied

De vigerende omgevingsvergunning van 2020 en het ontwerp-besluit om de omgevingsvergunning van 24 april 2024 vormen het uitgangspunt bij het bepalen van de referentiesituatie. De bestaande situatie bestaat uit drie deelgebieden met een totaal oppervlak van 26.500 m² :

- Deelgebied 1: twee biggenstallen aan De Horsten 20.
- Deelgebied 2: twee mestilo's met verharding op het perceel tegenover De Horsten 20.
- Deelgebied 3: een zeugenstal aan De Horsten 17.

Rondom de gerealiseerde stallen en mestilo's zijn de gronden nog in gebruik als landbouwgrond. Tussen deelgebied 2 en 3 ligt een onbebouwd stuk grond met een ven. Dit perceel is eigendom van de gemeente en fungeert als waterbergingsvoorziening. Alle stallen zijn voorzien van een gecombineerde luchtwasser (voormalig BWL 2010.02.V7; nu OW2010.02) met watergordijn en biologische wasser met een emissiereductie van 85% ammoniak, 45% geur en 80% fijn stof.

Tabel: Stalemissies in de bestaande situatie

<i>Rav code</i>	<i>Diersoort</i>	<i>Aantal</i>	<i>Ammoniak</i> [kg NH3]	<i>Geur</i> [Ou]	<i>Fijnstof</i> [gr PM10]
<i>De Horsten 20</i>					
D1.1.15.4	Gespeende biggen	12.960	1.296	55.728	194.400
<i>De Horsten 17</i>					
D1.1.15.4	Gespeende biggen	689	68,9	2.962,7	10.335
D3.2.15.4	Opfokzeugen	50	22,5	635	1.550
D1.2.17.4	Kraamzeugen	212	275,6	3.243,6	6.784
D1.3.12.4	Guste en dragende zeugen	635	400,05	6.540,5	22.225
D2.4.4	Dekberen	2	1,66	20,6	72
Totaal			2.064,71	69.130,4	235.366

Er is toestemming om maximaal 12x per jaar met een mobiele mestscheider in de buitenlucht mest te scheiden in een dunne en dikke fractie. Behalve de ter plaatse geproduceerde drijfmest, wordt hier ook drijfmest van de Jacobusstraat 42 gescheiden. Er wordt op De Horsten geen mest van derden opgeslagen en/of bewerkt. Omdat de mobiele mestscheider in de bestaande situatie in de open lucht wordt geplaatst treden hierbij tijdelijke piekmissies van ammoniak, geur en geluid op.

Veehouderij buiten het plangebied

De emissies van de veehouderijen die in de omgeving buiten het plangebied liggen zijn relevant voor de cumulatie van milieueffecten die kunnen optreden.

- Nabij de woonkern Egchel ligt de varkenshouderij Jacobusstraat 42. Dit bedrijf is van dezelfde eigenaar als de varkenshouderij op De Horsten en gerelateerd aan de ontwikkeling op De Horsten. Er zijn voor deze locatie geen contractuele afspraken over bedrijfsverplaatsing of beëindiging op een specifieke datum.
- De nertsenhouderijen Karissendijk 7 en 9 (gekoppeld bouwvlak) zijn feitelijk beëindigd. Ten zuiden van het afwateringskanaal ligt in de gemeente Leudal ook nog een beëindigde nertsenhouderij. Omdat de nieuwe functies nog niet bekend zijn ten tijde van opstellen van dit MER wordt nog uitgegaan van de aanwezige vergunde rechten.
- Een voorzienbare ontwikkeling waarover ten tijde van opstellen van het MER en de Aanvulling MER nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden, is uitbreiding van het naastgelegen bedrijf Rongvenweg 14. Dit is ook een ontwikkelende veehouderij binnen het LOG. Voor deze locatie is al een tijd een aanvraag omgevingsvergunning in procedure, maar hierover is ten tijde van het opstellen van dit MER nog geen besluit genomen. In het MER is voor deze veehouderij naast de vergunde situatie ook de aanvraag betrokken in de effectbeoordeling voor geur in relatie tot leefklimaat.

Leidingen

Door het plangebied loopt de bovengrondse 380 kV hoogspanningslijn Maasbracht – Boxmeer. Binnen het plangebied liggen geen buisleidingen.

Natuurgebieden

Natura2000 gebieden liggen op 5,5 km (Leudal) en verder. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk ligt op circa 1,1 km van het plangebied.

Beschermingsgebieden

Het plangebied ligt niet in een boringsvrije zone, waterwin- of grondwaterbeschermingsgebied. In het plangebied zijn geen aardkundige, cultuurhistorische of archeologische waarden aanwezig.

Waterhuishouding

In en nabij het plangebied liggen de waterlopen Egchelhoekerbeek en Egchelbeek. Deze waterlopen zijn op de legger aangeduid als 'primaire water'. De gemeente heeft in het midden van het plangebied een waterbergingsvoorziening aangelegd, waarin alleen het schone hemelwater van de varkenshouderij aan De Horsten wordt opgevangen.

Bodemkwaliteit

In opdracht van de gemeente zijn in het verleden bodemonderzoeken uitgevoerd voor het LOG Egchelse Heide en met name voor de voormalige locatie Melkweg 22, waar de nieuwe bedrijfswoning is voorzien. De locatie Melkweg 22 is in 2021 als 'onverdacht' aangemerkt. Sindsdien zijn de onbebouwde en onverharde gronden alleen landbouwkundig in gebruik geweest en is de kwaliteit van de bodem niet veranderd.

8 Te beschouwen alternatieven

De locatieafweging heeft al uitgebreid plaatsgevonden in de visie- en besluitvorming ten aanzien van het LOG Egchelse Heide en destijds al in een m.e.r.-procedure onderzocht. Voor dit planMER is het van belang om ten aanzien van het kaderstellende bestemmingsplan de bandbreedte aan mogelijke milieueffecten in kaart te brengen die op kunnen treden bij het volledig benutten van de planologische ruimte die in het bestemmingsplan geboden wordt. Het alternatievenonderzoek maakt inzichtelijk welke deel van het ontwikkelplan met de huidige kaders direct planologisch toegestaan kan worden en welk deel op dit moment (nog) niet. In het MER zijn de volgende twee scenario's onderzocht en vergeleken met de referentiesituatie:

1. het maximale ontwikkelscenario (op basis van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan, rekening houdend met gestelde kaders zoals het stikstofplafond);
2. het realistisch scenario (het deel van het ontwikkelplan dat inpasbaar is binnen de huidige milieugrenzen en beleidskaders).

Maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan

In het ontwerp-bestemmingsplan zijn verschillende kaders opgenomen, met name een stikstofplafondregeling, een voorwaardelijke verplichting voor de landschappelijk inpassing, een locatie-aanduiding voor de nieuwe bedrijfswoning en een belemmeringsstrook aan weerszijden van de hoogspanningsleiding). In het bestemmingsplan (voor vaststelling) worden de volgende aanvullende kaders opgenomen in de planregels om de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan te verkleinen:

- Het uitsluitend toestaan van varkenshouderij binnen de aanduiding 'intensieve veehouderij', waardoor het houden van andere diercategorieën planologisch uitgesloten is (met name relevant ten aanzien van pluimvee en geiten vanwege mogelijke gezondheidseffecten).
- Het uitsluiten van mestvergisting en co-vergisting. Het bestemmingsplan maakt hierdoor alleen mestscheiding (geen mest van derden) in een gesloten mestverwerkingsloods planologisch mogelijk.
- Het uitsluiten van evenementen (dit was in het ontwerp-bestemmingsplan alleen maar toegestaan binnen de bestemming 'verkeer', maar wordt nu geheel uitgesloten).

Met voornoemde kaders wordt invulling gegeven aan het advies van de commissie mer en aan zienswijzen die zijn ingediend op het ontwerp-bestemmingsplan.

In de aanvulling op het MER worden aanbevelingen gedaan om de maximale effecten ten gevolge van geur en ammoniak (extra) te waarborgen. Hierover zal het College van B&W een standpunt gaan innemen, in samenhang met de beantwoording van de zienswijzen.

9 Milieueffecten en effectbeoordeling

8.1 Verkeer

Met de uitbreiding in aantallen varkens en toename in mestopslag en -verwerkingscapaciteit nemen de verkeersbewegingen ook toe. Dit is geen evenredige toename, omdat schaalvoordelen benut worden. Alle stallen worden, net als de bestaande stallen, met pijpleidingen aangesloten op de mestsilos en de drijfmest wordt gescheiden in een dunne en dikke fractie. Het aantal verkeersbewegingen in de bestaande situatie en in het totale ontwikkelplan is gebaseerd op kengetallen en praktijkcijfers. Het plan heeft geen nadelig effect op de verkeersveiligheid.

Tabel: Geschatte maximale zware transportbewegingen per jaar in de bestaande situatie en planvoornemen (indicatief)

	<i>Aantal geschatte zware transportbewegingen (indicatief)</i>					
	Mest	Voer	Dieren	Overig	Totaal geschat per jaar	Totaal geschat gemiddelde per week
Bestaand, vergund	1.224	240	954	104	2.522	48
Planvoornemen	1.900	760	1.740	312	4.712	91

8.2 Natuur

Voor het bestemmingsplan is een passende beoordeling uitgevoerd. De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 vervallen en beleidsneutraal overgegaan naar de Omgevingswet. Het ontwerp-bestemmingsplan is vastgesteld voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet en valt daardoor onder het overgangsrecht. Dit betekent dat het bestemmingsplan wordt vastgesteld op basis van het oude recht, waaronder de voormalige Wet natuurbescherming. De passende beoordeling voldoet aan de voormalige Wet natuurbescherming en aan de nieuwe Omgevingswet.

Gebiedsbescherming

De afstanden tot de dichtstbij gelegen Natura 2000-gebieden:

- Leudal (Habitatrichtlijngebied) ca. 5,3 km.
- Swalmdal (Habitatrichtlijngebied) ca. 6,8 km
- Deurnsche peel & Mariapeel (Vogel- en Habitatrichtlijngebied) ca. 7,4 km
- Groote Peel (Vogel- en Habitatrichtlijngebied) ca. 8,3 km
- Sarsven en De Banen (Habitatrichtlijngebied) ca. 10,9 km
- Duitse Natura 2000 gebieden ca. 11,5 km

Gezien de afstanden van het plangebied tot de Natura2000 gebieden en de aard van de activiteiten die planologisch mogelijk worden gemaakt zijn nadelige effecten voor Natura2000 gebieden door stikstofdepositie niet uit te sluiten en kunnen 'overige effecten' wel worden uitgesloten.

In het (ontwerp)-bestemmingsplan is een stikstofplafond opgenomen, waarbinnen de ondernemer zijn ontwikkelingsplan verder moet concretiseren. Het stikstofplafond wordt gevormd door de onherroepelijke natuurvergunning van 20 augustus 2020, die één op één in het bestemmingsplan is ingepast, omdat:

- er geen twijfel is over de technische haalbaarheid van de 85% ammoniakreductie,
- de externe saldering t.b.v. het totale ontwikkelplan al heeft plaatsgevonden in de onderliggende natuurvergunning van 2015 en deze is vervangen door de onherroepelijke natuurvergunning van 2020 (onherroepelijk vergund recht dient te worden gerespecteerd),
- interne saldering volgens actuele inzichten niet (natuur)vergunningplichtig is,
- de natuurvergunning van 2020 ook op basis van huidige inzichten vergunbaar is.

In de aanvulling op het MER wordt als extra waarborg bij de één op één inpassing van de onherroepelijke natuurvergunning van 2020 de aanbeveling gedaan om een maximale stikstofemissie en -depositie op te nemen in de regels van het bestemmingsplan, uitgaande van de actuele ammoniakemissie en stikstofdepositie ten gevolge van de natuurvergonde activiteiten.

In het planvoornemen neemt de stikstofdepositie op Natura2000 gebieden toe ten opzichte van de referentiesituatie. Voor het totale ontwikkelplan is een onherroepelijke natuurvergunning aanwezig (Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg van 20 augustus 2020). Ten opzichte van de aanwijsdata van de beschermde natuurgebieden is sprake van een afname van de vergunde ammoniakemissie en geen sprake van een verslechtering ten gevolge van stikstofdepositie. De opgenomen stikstofplafondregeling in het bestemmingsplan waarborgt dat het bestemmingsplan niet kan leiden tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de onherroepelijke natuurvergunning van 2020.

Er is vanwege de gefaseerde realisatie flexibiliteit voor tijdelijke toenames van NO_x-emissie tijdens de realisatiefasen, omdat de ammoniakemissies pas ontstaan zodra de varkens in de nieuw gebouwde stal gehouden worden. Daarnaast is er met ongeveer 217 kg NO_x/jaar voldoende stikstofgebruiksruimte aanwezig voor (tijdelijke) NO_x-emissies door verkeer of mobiele werktuigen, zonder dat dit leidt tot een toename in stikstofdepositie in Natura2000-gebieden groter dan afgerond 0,00 mol N/ha/jaar.

Natuurnetwerk

Op het dichterbij gelegen Natuurnetwerk is de toename van stikstofdepositie van het planvoornemen groter dan op de Natura2000 gebieden. Binnen het Natuurnetwerk komen stikstofgevoelige habitattypen voor, waarvoor beheerdoelen zijn vastgesteld. Naast stikstofdepositie zijn ook de ruimtelijke condities en de milieu- en watercondities van belang voor de aanwezige beheertypen. Een toename van stikstofdepositie is wel een drukfactor voor stikstofgevoelige vegetaties, waardoor nadelige effecten voor de doelstellingen van deze natuurgebieden niet kunnen worden uitgesloten. Maar dit vormt geen wettelijke belemmering voor vaststelling van het bestemmingsplan.

Soortenbescherming

In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen altijd sprake van effecten voor planten en dieren. De wetgeving kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd. Provincies hebben de bevoegdheid om vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Voor niet beschermde soorten geldt een zorgplichtbepaling. Binnen het plangebied is in 2019 en 2023 in opdracht van de gemeente door de IVN (afdeling Helden) een quickscan flora en fauna met veldbezoek uitgevoerd. Door het IVN is aangegeven dat er geen bijzonderheden aanwezig zijn binnen het plangebied. Aanvullend hierop is in april 2024 een flora- en faunaonderzoek met veldbezoek gedaan door een ecooloog van adviesbureau Aelmans Milieu BV, waarbij ook de omgeving en de registraties in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) zijn betrokken. In het rapport is vermeld op welke manier het plangebied gebruikt wordt door beschermde flora en fauna. Geconcludeerd wordt dat het bestemmingsplan geen negatieve invloed heeft op beschermde soorten onder de Omgevingswet en dat het landschappelijke inpassingsplan zorgt voor meer groen en ecologische waarden en daardoor een positief effect heeft voor de biodiversiteit en de flora en fauna. Bij naleving van de zorgplicht en het landschapsplan is er ten aanzien van flora en fauna (soorten) geen sprake van een overtreding van de Omgevingswet.

8.3 Geur

De gemeente Peel en Maas heeft sinds 1 oktober 2015 de Verordening op grond van de Wet geurhinder en veehouderij in werking. Deze geurverordening stelt een geurnorm van 5,5 Ou voor een bufferzone tussen de woonkern Egchel en het landbouwwontwikkelingsgebied. Deze bufferzone heeft een sturende functie met als doel het voorkomen van verslechtering van het leefklimaat in de woonkern Egchel.

Verder gelden de landelijke geurnormen van 3 Ou voor de bebouwde kom en 14 Ou in het buitengebied. Aan deze geurverordening ligt een geurgebiedsvisie ten grondslag. Voor de kern Egchel is in een Raadsbesluit vastgelegd dat bij de beoogde gebiedsontwikkeling in het LOG de leefbaarheid in het dorp Egchel voorop staat en dat het woon- en leefklimaat minimaal gelijk moet blijven (peildatum is 22 december 2008) => een milieukwaliteit van 'redelijk goed' uitgaande van de milieukwaliteitscriteria van de Handreiking Wgv.

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere intensieve veehouderijen die mogelijk nog ontwikkelen en de cumulatieve milieugebruiksruimte benutten. Als de varkenshouderij aan De Horsten in fasen verder zal uitbreiden en voor de laatste fase(n) over enkele jaren pas een omgevingsvergunning gaat aanvragen, dan is de achtergrondbelasting geur op dat moment bepalend voor de vergunbaarheid en kan het niet uitgesloten worden dat door tussentijdse uitbreiding van andere bedrijven de achtergrondbelasting van geur in de kern Egchel dusdanig is toegenomen, dat bij iedere volgende toename het woon- en leefklimaat verslechtert t.o.v. peildatum 2008. In dat geval kan de ondernemer niet alle stallen realiseren of moet hij binnen de beschikbare geurruimte het totale ontwikkelplan aanpassen naar minder varkens.

Het bestemmingsplan biedt het planologisch kader, maar reserveert geen geurruimte. De geurruimte was ten tijde van het opstellen van de beleidskaders voor het LOG groter, omdat toen de geuremissiefactoren voor gecombineerde luchtwassers nog gebaseerd waren op 85% geurreductie. Intussen is dit bijgesteld naar 45% geurreductie voor biologische gecombineerde luchtwassers. Dit type luchtwasser wordt als geur reducerende maatregel aangemerkt als Best Beschikbare Techniek (BBT).

Tabel: Geuremissies in scenario's

	<i>Referentie MER</i>	<i>Vergund 2020 (ontwerp-besluit 2024)</i>	<i>Totaal ontwikkelplan</i>
Geur (OU/m ³)	55.728	69.130 (70.289)	200.821
	Uitvoerbaar scenario MER juni 2023 (indicatief)	Uitvoerbaar scenario Aanvulling MER 2024 met standaard diameter 1m en wijziging bestaande stallen (indicatief) *	
Geur (OU/m ³)	152.821 (48.000 Ou minder dan totaal plan)	176.924 (19.303 Ou minder dan totaal plan)	

Het realistisch scenario wordt gevormd door de indicatieve geuremissie waarbij nog voldaan kan worden aan de geldende geurnormen op basis van de huidige geuremissiefactoren voor de gecombineerde biologische luchtwassers en dezelfde situering en dimensionering van de emissiepuntparameters. De geuremissie in het realistisch scenario is bepaald met een indicatieve optimalisatieberekening waarbij de berekende voorgrondbelasting nog net binnen de geldende voorgrondnormen valt.

Tabel: Berekende voorgrondbelasting geur uit stallen in scenario's (V-stacks Vergunning v2020)

Meest bepalende geurgevoelige objecten per deelgebied	Berekende voorgrondbelasting geur (OU/m ³)				
	Geurnorm voorgrond	Referentie MER	Bestaand vergund	Bestemmingsplan maximaal (totale ontwikkeling)	Uitvoerbaar scenario (indicatief)
Karissendijk 10	14	8,8	10,2	16,4 15,2*	14 14*
Melkweg 11	14	1,7	2,3	5,0 5,1*	4,3 4,7*
Melkweg 12	14	1,8	2,4	5,2 5,3*	4,5 4,8*
Rongvenweg 8	5,5	1,6	2,4	5,5 5,6*	4,8 5,1*
Karissendijk 4	5,5	1,1	1,4	3,2 3,4*	2,8 3,1*
Jacobusstraat 37	3	0,9	1,2	2,6 2,9*	2,3 2,6*
Jacobusstraat 16	3	1,0	1,3	2,9 3,2*	2,5 2,8*
Doorbrand 2 Neer (gem. Leudal)	10	1,3	1,5	3,3 3,5*	2,9 3,1*

* Controleberekening totaal plan met standaard ep-diameter 1m (gewijzigde invoerinstruction V-stacks Vergunning) en wijziging ep-parameters bestaande stallen o.b.v. legalisatieaanvraag april 2024

Ten aanzien van de voorgrondbelasting is op basis van de huidige geuremissiefactoren de burgerwoning Karissendijk 10 de beperkende woning. Pas als de geuremissiefactoren van gecombineerde luchtwassers (voldoende) worden verlaagd in de Regeling geurhinder en veehouderij kan de laatste fase van het totale ontwikkelplan gerealiseerd worden. Aangezien er vanuit het Rijk concrete onderzoeken en trajecten lopen voor verbetering van de werking van gecombineerde luchtwassers en certificering is het niet ondenkbaar dat binnen 10 jaar alsnog mogelijkheden ontstaan voor volledige realisatie. De ondernemer kan binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan ook voor een andere bedrijfsopzet kiezen met minder varkens en voorsorteren op toekomstige dierwelzijnseisen, bijvoorbeeld vrijloopkraamhokken of meer m² leefoppervlak per varken.

Achtergrondbelasting geur

Met wettelijk aangewezen verspreidingsmodel V-stacks gebied v2020 is de indicatieve achtergrondbelasting van geur berekend. Hierbij is rekening gehouden met vergunde geuremissies van veehouderijen binnen een straal van 2 km rondom woningen in het buitengebied en de woonkern Egchel en defaultwaarden voor de emissiepunt-parameters zoals geregistreerd in het KRD (voorheen: BVB). Voor het planvoornemen en de naastgelegen varkenshouderij Rongvenweg 14 zijn voor meer nauwkeurigheid de specifieke vergunde emissiepunt-parameters gebruikt.

Tabel: Indicatieve achtergrondbelasting geur uit stallen in scenario's

Meest bepalende geurgevoelige objecten per deelgebied	Berekende indicatieve achtergrondbelasting geur (OU/m ³)				
	Geurnorm voorgond	Referentie MER feitelijk, planologisch legaal	Vergund	Maximaal scenario totaal ontwikkelplan	Realistisch scenario (indicatief)
Karissendijk 10	14	21,2	21,7	27,3 29,2*	24,9
Melkweg 12	14	29,9	30,5	31,7 33,0*	31,4
Rongvenweg 8	5,5	19,8	20,1	21,0 21,1*	20,7
Karissendijk 4	5,5	10,1	10,2	11,3 11,2*	11,1
Jacobusstraat 37	3	10,2	10,4	11,2 10,7*	10,9
Jacobusstraat 16	3	9,4	9,5	10,7 10,3*	10,5
Doorbrand 2 Neer (gem. Leudal)	10	7,1	7,3	9,1 9,1*	8,8

* Met aanvraag omgevingsvergunning van 2022 voor uitbreiding Rongvenweg 14. Nog geen ontwerp-besluit, dus alleen voor de beeldvorming opgenomen. Gegevens aanvraag kunnen afwijken van toekomstig (ontwerp-)besluit.

De gemeente Peel en Maas hanteert voor de toetsing van geur uit stallen bij plannen en vergunningaanvragen voor het buitengebied (woningen buiten de woonkern Egchel) een maximale achtergrondbelasting van 28 OU, tenzij de achtergrondbelasting in de vergunde situatie al hoger is. In dat geval hanteert de gemeente het uitgangspunt dat het leefklimaat niet mag verslechteren. Dit is niet vastgelegd in gemeentelijke beleid, maar de gemeente gebruikt als grondslag hiervoor de geurgebiedsvisie bij de geurverordening van 2015 en een considerans voor mer-beoordeling van de RUD (beiden gebaseerd op de systematiek in de Handreiking Wgv).

Geur en leefklimaat

Voor de kern Egchel is vastgelegd dat bij de ontwikkeling van het LOG de leefbaarheid in het dorp voorop staat en het leefklimaat minimaal gelijk moet blijven t.o.v. peildatum 22 december 2008. Dit is een milieukwaliteit van 'redelijk goed' uitgaande van de milieukwaliteitsklassen in de Handreiking Wgv. De achtergrondbelasting van geur in de woonkern Egchel mag hierdoor niet hoger worden dan 13,1 OU. De aanwezige 'geurgebruiksruimte' is niet exclusief voor het onderhavige bestemmingsplan, maar kan ook benut worden door andere veehouderijen in de omgeving. Dit betekent dat de ondernemer bij iedere aanvraag om een omgevingsvergunning op basis van de op dat moment actuele vergunningengegevens moet aantonen dat het leefklimaat in het dorp Egchel niet verslechtert ten opzichte van de (milieu)vergunde situatie op peildatum 22 december 2008. Het is dus niet uitgesloten dat de aanwezige 'geurgebruiksruimte' tussentijds geheel of gedeeltelijk is benut door een andere veehouderij. Dit is een ondernemersrisico. In het MER is ook rekening gehouden met de aangevraagde ontwikkeling van de naastgelegen varkenshouderij aan de Rongvenweg 14. Ook al is de uitbreiding van dit bedrijf nog niet vergund, uit het MER valt wel te concluderen dat de ontwikkelingen op De Horsten en Rongvenweg 14 uitvoerbaar zijn zonder dat het leefklimaat in Egchel verslechtert. In een toekomstige aanvraag om een omgevingsvergunning zal de ondernemer een eventueel genomen (ontwerp-)besluit voor Rongvenweg 14 moeten betrekken in de cumulatieve berekening van de achtergrondbelasting.

Tabel: Leefklimaat geur uit stallen in scenario's

Meest bepalende geurgevoelige objecten per deelgebied	Leefklimaat o.b.v. milieukwaliteitscriteria				
	Bijlage 6 en 7 Handreiking Wgv				
	Geurnorm voorgrond	Referentie MER feitelijk, planologisch legaal	Vergund	Bestemmingsplan maximaal totaal ontwikkelplan	Realistisch scenario (indicatief)
Karissendijk 10	14	tamelijk slecht	tamelijk slecht	tamelijk slecht <i>slecht*</i>	tamelijk slecht
Melkweg 12	14	slecht	slecht	slecht	slecht
Rongvenweg 8	5,5	matig	tamelijk slecht	tamelijk slecht	tamelijk slecht
Karissendijk 4	5,5	redelijk goed	redelijk goed	redelijk goed	redelijk goed
Jacobusstraat 37	3	redelijk goed	redelijk goed	redelijk goed	redelijk goed
Jacobusstraat 16	3	redelijk goed	redelijk goed	redelijk goed	redelijk goed
Doorbrand 2 Neer (gem. Leudal)	10	goed	goed	redelijk goed	redelijk goed

* Met aanvraag omgevingsvergunning van 2022 voor uitbreiding Rongvenweg 14. Nog geen ontwerp-besluit, dus alleen voor de beeldvorming opgenomen. Gegevens aanvraag kunnen afwijken van toekomstig (ontwerp-)besluit.

De achtergrondbelasting van geur neemt dus wel toe ten gevolge van het totale ontwikkelplan, maar leidt ter plaatse van geurgevoelige objecten in de woonkern Egchel niet tot wijziging van het leefklimaat. In cumulatie met de aangevraagde uitbreiding van de varkenshouderij op Rongvenweg 14 kan het totale ontwikkelplan zonder extra waarborgen in het bestemmingsplan resulteren in een verslechtering van het leefklimaat ter plaatse van Karissendijk 10 en Doorbrand 2 in Neer (gemeente Leudal), maar in theorie ook op andere woningen in het buitengebied. Ter plaatse van Melkweg 12 verslechtert het leefklimaat weliswaar niet, maar is wel sprake van een 'slecht' leefklimaat.

In de aanvulling op het MER wordt aanbevolen om in de regels van het bestemmingsplan een maximale achtergrondbelasting van maximaal 13,1 OU op te nemen voor de woonkern Egchel. Op deze manier worden kaders uit het raadsbesluit van 2008 vertaald en juridisch geborgd in de planregels van het bestemmingsplan. Daarnaast wordt geadviseerd om ook de woningen in het buitengebied bescherming te bieden tegen geur. Hiermee wordt de toetsingswijze van de gemeente Peel en Maas bij ontwikkelingen van veehouderijen geïmplementeerd en juridisch verankerd in het bestemmingsplan. Voor Melkweg 12 wordt geadviseerd de vergunde achtergrondbelasting vast te leggen als maximum en dat is strenger dan de toetsingswijze die de gemeente hanteert.

De geadviseerde aanvulling van de planregels is samen te vatten als:

- Een maximale achtergrondbelasting van 13,1 OU voor geurgevoelige normobjecten in de woonkern Egchel;
- Een maximale achtergrondbelasting van 28 OU voor geurgevoelige normobjecten buiten de woonkern Egchel;
- Een maximale achtergrondbelasting van 30,5 OU voor Melkweg 12 (= de huidige, vergunde achtergrondbelasting);
- In geval een gemeentelijke beleidsregel wordt vastgesteld met strengere toetswaarden voor de achtergrondbelasting van geur dan zijn de toetswaarden in de beleidsregel van toepassing.

De geadviseerde maximale waarden voor de achtergrondbelasting van geur liggen hoger dan de gezondheidskundige advieswaarden die door de GGD worden geadviseerd. De eerder genomen besluiten over de invulling van het LOG passen niet bij deze gezondheidskundige advieswaarden.

Geur door mestverwerking

In het bestemmingsplan wordt mestvergisting en co-vergisting uitgesloten in navolging op het voorlopig toetsingsadvies van de Commissie mer, waardoor alleen mogelijke effecten door mestscheiding relevant zijn. Bij mobiele mestscheiding in de bestaande situatie is sprake van periodieke piekmissies in de buitenlucht. In het planvoornemen is sprake van een toename van de mestverwerkingscapaciteit, maar daar staat tegenover dat de mestscheiding in pandig en continu plaats gaat vinden, waardoor geen piekmissies meer zullen optreden. De mestsilo's en het mestbassin zijn afgedekt en hiervoor is een afstand van 100 meter tot de bebouwde kom en 50 meter tot woningen buiten de bebouwde kom genoeg om geurhinder te voorkomen. De bedrijfswoning is op kortere afstand dan 50 meter toegestaan, omdat deze niet beschermd wordt tegen geurhinder van het eigen bedrijf. In het ontwikkelplan van de ondernemer ligt de beoogde mestverwerkingsloods in het midden van het plangebied op meer dan 100 meter van woningen van derden. Om de beste locatie binnen het plangebied te waarborgen wordt in de aanvulling op het MER geadviseerd om als extra regel op te nemen dat de mestverwerking op minimaal 100 meter van geurgevoelige normobjecten moet plaatsvinden.

8.4 Fijn stof en endotoxinen

De achtergrondconcentratie fijn stof (PM10) lag volgens de Grootschalige Concentratiekaart Nederland (GCN) in en rondom het plangebied en de kern Egchel in 2019 rond 17-18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, in 2020 rond 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en in 2023 rond 14-15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. In 2020 is er een positief effect door minder verkeer ten tijde van de Covid19 lockdowns. Tussen 2019 en 2023 is lokaal de fijnstofbelasting van de nieuwste stallen binnen het plangebied erbij gekomen en zijn ook andere grootschalige varkenshouderijen in de directe omgeving ontwikkeld. Verder zijn in 2020/2021 nertsenhouderijen gestopt, onder andere direct ten noordwesten van het plangebied. En zijn er varkenshouderijen gestopt met een positief effect op de woonkern Egchel.

De bronbijdrage van de veehouderijen aan de totale heersende achtergrondconcentratie fijnstof PM10 is opgeteld beperkt tot < 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en lokaal van aard. De gezondheidkundige advieswaarden worden wel overschreden, zoals in alle 'vee-rijke' gebieden. Met het planvoornemen neemt de fijn stof emissie toe, maar de toename van de concentratie fijnstof ter plaatse van woningen is beperkt vanwege de afstand. Waar de toename plaatsvindt bevinden zich geen woningen van derden, waardoor de bijdrage fijnstof aan de achtergrondconcentratie als neutraal wordt beoordeeld. Er zijn geen verhoogde gezondheidsrisico's ten gevolge van endotoxinen uit stallen en die ontstaan ook niet in het planvoornemen. Zowel in de bestaande situatie als in het planvoornemen worden gecombineerde biologische luchtwassers toegepast, wat aangemerkt kan worden als de best beschikbare technieken voor de reductie van fijn stof uit stallen.

Verkeer

De verkeersgeneratie neemt op basis van kengetallen toe met 3.590 verkeersbewegingen per jaar. (weekdaggemiddelde: 10 verkeersbewegingen). Om te bepalen of de NO₂- en PM10-emissie ten gevolge van de toename in verkeersbewegingen aan te merken is als 'Niet In Betekenende Mate' is de NIBM-tool van het Ministerie van I&M gebruikt. Hieruit wordt geconcludeerd dat de verkeersbewegingen ten gevolge van het hele planvoornemen niet in betekende mate bijdragen aan de concentratie fijnstof. De emissies door verkeer zijn te verwaarlozen t.o.v. emissies uit stallen.

Mestverwerking

Bij transport en opslag van drijfmest en dunne fractie en in het mestscheidingsproces treedt geen emissie van fijn stof op. Bij opslag van de dikke fractie na mestscheiding kan wel stof emissie plaatsvinden, maar wordt voorkomen door de dikke fractie afgedekt of in pandig op te slaan.

Endotoxinen

Voor endotoxinen gelden in de gemeente Peel en Maas geen lokale toetsingskaders. De gezondheidkundige WHO-advieswaarde bedraagt maximaal 30 EU/m³. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet beoordeeld worden of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en deze advieswaarde kan hiervoor gebruikt worden. Voor het omrekenen van de fijnstof emissie naar een worstcase endotoxinen-risicocontour (afstand in meters) is het 'Brabantse' Endotoxine toetsingskader 1.0 als hulpmiddel gebruikt. De milieugebruiksruimte ten aanzien van endotoxinen wordt bepaald door Karissendijk 9 en 11 (bedrijfswoningen bij vergunde veehouderijen). De nieuwe bedrijfswoning op De Horsten hoeft niet beschermd te worden tegen emissies vanuit de eigen stallen. Er is ten aanzien van endotoxinen voldoende milieugebruiksruimte aanwezig.

8.5 Geluid

Bij het aspect geluid in het ruimtelijk spoor gaat het om bescherming van mensen tegen geluidhinder, maar ook tegen gezondheidseffecten door geluid. In de ruimtelijke ordening wordt voor functies deels bescherming tegen geluid geboden door de Wet geluidhinder (Wgh) en deels door de Wro/Wabo (in het kader van een goede ruimtelijke ordening). Door de gemeente Peel en Maas is geen gemeentelijk geluidbeleid voor het plangebied vastgesteld. Het plangebied ligt niet op of nabij een gezoneerd industrieterrein of binnen zone voor railverkeerslawaai.

Milieuzonering

De VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering hanteert voor varkenshouderijen een richtafstand voor geluid van maximaal 50 meter. De bedrijfswoning Karissendijk 9 ligt op ca. 100 meter van de bestemming intensieve veehouderij. Andere woningen van derden liggen op meer dan 200 meter afstand van de bestemming intensieve veehouderij. Op basis van milieuzonering is er voldoende afstand tussen de milieubelastende activiteiten in het planvoornemen en bestaande woningen. Dit geeft aan dat ten aanzien van geluid milieugebruiksruimte aanwezig is.

Wegverkeerslawaai

In een akoestisch onderzoek is de gevelbelasting onderzocht voor de nieuwe bedrijfswoning. De geluidbelasting als gevolg van wegverkeer op De Horsten overschrijdt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet op het perceel waar de nieuwe bedrijfswoning is beoogd. De functieaanduiding 'bedrijfswoning toegestaan' is zo gesitueerd dat er geen hogere waarde voor wegverkeerslawaai van de Melkweg aangevraagd hoeft te worden en ook voldaan kan worden aan de eisen uit het Bouwbesluit 2012.

Circulaire beoordeling geluidhinder wegverkeer (indirecte hinder)

Indirecte hinder door de verkeersaantrekkende werking van het planvoornemen is niet aan de orde, aangezien op De Horsten en aan de splitsing met de Melkweg geen woningen van derden aanwezig zijn. Op de Melkweg gaat het inrichtingsgebonden verkeer op in het heersende verkeersbeeld. Bij de eerste woning van derden onderscheidt dit verkeer zich niet meer in snelheid en rij- en stopgedrag van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg kan bevinden.

Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (directe hinder)

De geluidsbelasting door de varkenshouderij aan De Horsten moet aan de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening worden getoetst. Dit betreft met name de ventilatoren en laad- en losactiviteiten binnen de inrichting. Er is genoeg milieugebruiksruimte aanwezig om, al dan niet met maatregelen, aan de geluidsnormen te voldoen. Nader geluidsonderzoek naar industrielawaai is pas aan de orde in het vergunningenspoor. Omdat het een kaderstellend bestemmingsplan betreft wordt de aanbeveling gedaan om in de regels van het bestemmingsplan een maximale geluidsgrenswaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde op woningen op te nemen.

8.6 Gezondheid

Hoewel er al het nodige onderzoek is uitgevoerd, bestaan er ook nog veel vragen over de relatie tussen veehouderijen en de gezondheid van omwonenden. In de afgelopen jaren is er in Nederland groot onderzoek uitgevoerd onder de naam Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO). Gemeenten hebben ondersteuning in de belangenafweging gekregen in de vorm van de 'Handreiking veehouderij en volksgezondheid'. Om de gezondheidsrisico's van veehouderijen te beperken, heeft de GGD een aantal adviezen uitgebracht. Het gaat onder meer om het instellen van een minimumafstand van 250 meter tussen veehouderijen en woningen en het verplichten van bedrijven om hun geur en fijnstofuitstoot te beperken. De GGD-adviezen kunnen als handvatten dienen bij de besluitvorming door het bevoegd gezag. Er ligt in het beoogde plan slechts één burgerwoning binnen een afstand van 250 meter. Karissendijk 10 ligt op 220 meter. Kern Egchel ligt op 1,1 km afstand. De grote afstand tot woningen en woonkernen is ook de reden dat dit gebied als LOG is aangewezen. Dit is in lijn met de GGD-adviezen.

In het bestemmingsplan (voor vaststelling) wordt alleen het houden van varkens toegestaan, zodat het uitgesloten is dat op De Horsten diersoorten kunnen worden gehouden met mogelijk nadeligere effecten voor de volksgezondheid, met name pluimvee en geiten. Hiermee wordt invulling gegeven aan het voorlopig advies van de commissie mer.

Mestverwerking

In de emissies van mestbewerkingsinstallaties kunnen dezelfde contaminanten worden verwacht als in stalemissies. Onderzoeken hebben tot op heden niet geleid tot het vaststellen van direct aanwezige risico's voor de gezondheid door mestbe- en verwerking. Mogelijke maatregelen om negatieve gezondheidseffecten te voorkomen zijn:

- Verplicht mest hygiëniseren door deze te verhitten tot minimaal 70 graden;
- De uitstoot van stof naar de buitenlucht aantoonbaar minimaliseren, voor zover dat technisch en economisch haalbaar is.
- Op- en overslag van mest alleen inpandig, bij voorkeur in een luchtdicht systeem of een luchtdicht afgesloten ruimte.
- Toepassen van de best beschikbare technieken om emissies te minimaliseren.

Alleen de verwerking van 'eigen mest' wordt planologisch toegestaan, waaronder ook de drijfmest van de thuislocatie Jacobusstraat 42. Dit is een specifieke regeling, om hinder in de kern Egchel te voorkomen. Het uitsluiten van dierenverblijven in het deelgebied waar de mestverwerkingsactiviteiten zijn beoogd geeft indirecte sturing aan de plek waar de mestverwerking wordt gesitueerd. Ten aanzien van geur wordt aanbevolen een minimale afstand van 100 meter tot geurgevoelige normobjecten voor te schrijven, als extra waarborg dat de mestverwerkingsloods op de beste locatie binnen het plangebied gesitueerd wordt.

Hoogspanningsleiding en indicatieve magneetveldzone

In het plangebied loopt de bovengrondse 380 kV lijn Maasbracht – Boxmeer. De indicatieve magneetveldzone van deze hoogspanningslijn is 105 meter aan weerszijde van de lijn. Deze zone overlapt een groot deel van het plangebied. Het Rijk adviseert bij bestaande hoogspanningslijnen te voorkomen dat kinderen langdurig blootgesteld worden aan magneetvelden sterker dan 0,4 microtesla.

De GGD adviseert in zijn algemeenheid om hier langdurig verblijf van kinderen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden. De nieuwe bedrijfswoning is geschikt voor een gezin met kinderen en is daarom buiten de indicatieve magneetveldzone gesitueerd met een specifieke aanduiding. Verder geldt er aan weerszijden een belemmeringsstrook van 36 waar de leidingbeheerder voorwaarden stelt aan bouwwerken. Naar aanleiding van een zienswijze van de leidingbeheerder Tennet wordt in het bestemmingsplan opgenomen dat binnen deze belemmeringsstrook een omgevingsvergunning alleen kan worden afgegeven als een positief advies van de leidingbeheerder is verkregen.

8.7 Klimaatadaptatie en verduurzaming

Binnen het plangebied zijn geen grootschalige duurzame energiebronnen aanwezig en deze maken ook geen onderdeel uit van het plan. De nieuwbouw wordt mogelijk voorzien van zonnepanelen. Meekoppel-mogelijkheden binnen het gebied zijn niet onderzocht voor de ontwikkelscenario's. Mestbe- en verwerking kan beschouwd worden als een verduurzamingsmaatregel.

De bestaande centrale waterbergingsvoorziening van de gemeente is aanvullend berekend op basis van T=100 (op advies van het waterschap). Ook bij deze norm heeft de bestaande waterbergingsvoorziening voldoende waterbergingscapaciteit voor de totale ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Uitgaande van T=100 is de waterbergingsopgave afgerond 8.661 m³. De aanwezige waterbergingsvoorziening heeft een waterbergingscapaciteit van 9.525 m³. Alleen de kavels binnen het plangebied zijn en worden in de bestaande en beoogde situatie op deze waterbergingsvoorziening afgekoppeld. Hiermee wordt voldaan aan de actuele waterbergingsopgave. Met natuurlijke poelen wordt er ook nog ruim 900 m³ aan extra waterbergingscapaciteit op eigen terrein gerealiseerd. De realisatie van deze natuurlijke waterbufferpoelen is gewaarborgd in de planregels van het bestemmingsplan door middel van een voorwaardelijke verplichting ten aanzien van het landschappelijk inpassingsplan inclusief oplegnotitie.

8.8 Landschappelijke inpassing

Voor het totale planvoornemen is een landschappelijk inpassingsplan uitgewerkt. In dit plan staan de beheer- en inrichtingsmaatregelen in fases uitgewerkt. Het oppervlak te realiseren landschappelijke inpassing bedraagt meer dan 10% van het totale oppervlakte bouwvlak. Het landschappelijk inpassingsplan voorziet in bijna 8.800 m² aan groenelementen en natuurlijke poelen. Met dit landschappelijke inpassingsplan wordt invulling gegeven aan het Kwaliteitskader Buitengebied van de gemeente Peel en Maas.

8.9 Externe veiligheid

Aan de hand van de provinciale risicokaart is de aanwezigheid van risicobronnen beoordeeld. Hieruit blijkt dat het plangebied buiten invloedsgebieden van Bevi-bedrijven, wegen en spoorwegen ligt. De beoogde herontwikkeling van het plangebied heeft geen negatieve gevolgen voor de inzet van hulpdienstverleningen en zelfredzaamheid van personen binnen het plangebied. Het bestemmingsplan maakt mestverwerking op bedrijfsniveau mogelijk. Mestvergisting en co-vergisting worden niet mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan. Het planologisch toestaan van een inpandige mestverwerkingsinstallatie, onder de voorwaarde dat verwerking van mest van derden niet is toegestaan, veroorzaakt geen verhoogde veiligheidsrisico's voor de omgeving. De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de gemeente geadviseerd over het planvoornemen. Dit advies wordt bij het MER en het bestemmingsplan bijgevoegd. De geadviseerde maatregelen bevorderen de zelfredzaamheid in het plangebied en kunnen de effecten van ongevallen reduceren tot een omvang die beter beheersbaar of bestrijdbaar wordt geacht door de hulpverleningsdiensten.

9 Vergelijking milieueffecten

Totale effectscores t.o.v. referentie MER

Criterion	Realistisch scenario	Maximaal scenario
Verkeer		
Verkeersbewegingen	-	-
Natuur (gebieden en soorten)		
Uitgaande van stikstofplafondregeling in het bestemmingsplan		
Stikstofdepositie op Natura2000	0	0
Stikstofdepositie op Wav-gebieden en overige natuur	-	-
Verdroging in natuurgebieden	0	0
Soortenbescherming – flora en fauna	0/+	0/+
Ecologische waarde binnen het plangebied	+	+
Geur		
Toepassen best beschikbare technieken	+	+
Geuremissie uit stallen	-	--
Geuremissie door mestverwerking	0/+	0/+
Voorgrondbelasting: Uitgaande van gemeentelijke geurnormen		
• Woonkern Egchel	0/-	0/-
• Buffergebied	-	-
• Overig buitengebied	-	-
• Overig buitengebied: Karissendijk 10	-	--
Achtergrondbelasting:		
• Woonkern Egchel	0/-	0/-
• Buffergebied	0/-	0/-
• Overig buitengebied	-	-
• Overig buitengebied: Karissendijk 10	-	--
Leefklimaat:		
- Woonkern Egchel	0	0
- Buffergebied	0	-
- Overig buitengebied	0	--
Fijnstof en endotoxinen		
Fijnstof emissie	-	-
Bedrijfsvoering – bijdrage fijn stof en endotoxinen	0	0
Verkeer – bijdrage fijn stof	0	0
Geluid		
Industrielawaai - directe hinder	0	-
Verkeersaantrekkende werking - indirecte hinder	0	0
Wegverkeerslawaai nieuwe gevoelige objecten	0	0
Klimaatadaptatie en verduurzaming		
Verduurzaming	0/+	0/+
Klimaatadaptatie	0	0
Gezondheid		
Veehouderij en gezondheid totaal plangebied	-	-
- ammoniak	-	-
- fijnstof en endotoxinen	0	0
- geur (zie hiervoor)	0/- tot -	0/- tot --
- magneetvelden nieuwe bedrijfswoning	0	0
- externe veiligheid	0	0

Overige milieuaspecten		
Bodem en water	0	0
Cultuurhistorie en archeologie	0	0

++ zeer positief + positief 0/+ licht positief 0 neutraal 0/- licht negatief - negatief - - zeer negatief

10 Leemten in kennis

Dit MER bevat voldoende informatie voor de besluitvorming over het kaderstellende bestemmingsplan. Concretisering van het ontwikkelplan om te voldoen aan de kaders en actuele wet- en regelgeving vindt plaats in de vervolgpcedures voor vergunningverlening. Leemten in kennis zien met name toe op de onzekerheden omtrent de ontwikkeling van het stikstofbeleid, aanpassing van landelijk geurbeleid en de verwijderingsrendementen van gecombineerde luchtwassers.

11 Monitoring en evaluatie

De wijze van monitoring en evaluatie moet met name gericht zijn op waarborgen dat de berekende milieubelasting en het daaraan gekoppelde aanvaardbare leefklimaat behaald wordt en controleerbaar en handhaafbaar is voor de gemeente. Met een evaluatieprogramma kan worden getoetst in hoeverre de daadwerkelijk optredende effecten overeenkomen met de in het MER voorspelde effecten. Wanneer de daadwerkelijke effecten afwijken van de voorspelde effecten, kan het evaluatieprogramma het bevoegd gezag aanleiding geven om effect te reduceren of ongedaan te maken. Dit kan bijvoorbeeld door het opleggen van extra maatregelen. Het bevoegd gezag kan bij het verlenen van een omgevingsvergunning een monitoringsplicht opnemen.

De ondernemer moet zorgen dat voldaan wordt aan de kaders in het bestemmingsplan en dat de vergunningsvoorschriften worden nageleefd. De gemeente heeft hierbij een controlerende functie (voor de natuurvergunning is dit de provincie). Controle op naleving van de vergunningen vormt een belangrijke evaluatiemethode. Enkele andere evaluatiemethoden zijn periodieke metingen en toetsing van de werkelijke effecten, bijvoorbeeld door emissiemetingen en opstellen van mitigerende maatregelen als blijkt dat de bepaalde milieueffecten groter zijn dan voorspeld. Het bevoegd gezag bepaalt de wijze waarop de milieueffecten worden geëvalueerd.